

sod. Le tako je mogoče, da zberemo vse slovenske moči ter jih v slogi pojačane vržemo v boj za pravo slovenskega ljudstva in slovenske zemlje. Zmaguje le tisti, ki trdno stojijo. Kdor se umika in omahuje pred sovražnikom ali pa bega od postojanke do postojanke, iska joč si novih voditeljev, bo ostal brez zmage. Pod zastavo svoje stranke bomo zmagali, ako stojimo trdno, kakor zidi grada!

Usoda Male antante.

Češkoslovaška republika, kraljevina Rumunija in kraljevina SHS tvorijo posebno državno zvezo pod imenom Mala antanta. Ta državna zveza se je ustanovila, da varuje mirovne pogodbe in sicer: v prvi vrsti trianonsko mirovno pogodbo proti Madžarski, neuilsko mirovno pogodbo pa proti Bolgariji, kajti Velika antanta je vstela Madžasko in Bolgarijo med premagane države, države Male antante pa med zmagovalce. Vse tri države Male antante so imele sprva skupno potrebo skleniti zvezo proti Madžarski. Glede Bolgarije so bila pa mnenja in potrebe različne. Tedaj je še živeli bivši avstrijski cesar in kralj Karel Habsburški ter je imel najvnetejše pristaše med madžarsko gospodo in pri sami vladi v Budimpešti. Če bi z Ogrske izbruhnil habsburški monarhistični pokret, bi bile vse tri države, ki so v Mali antanti, enako ogrožene in bi morale zavzeti tudi enako stališče, če bi pa Bolgarija poskusila priti mirovne pogodbe, bi bila v prvi vrsti prizadeta Jugoslavija, potem precej manj Rumunija, Češka pa niti najmanj.

V tem se vidi, da so bile države Male antante samo napram Ogrski enotne, drugače pa ne in to še tembolj radi tega, ker je vsaka po svoje uravnavala svojo zunanjo politiko. Članice Male antante so določile najprej vsako leto, potem za vsakega pol leta po eno redno konferenco in še poleg tega sestanke po potrebi. Zadnja konferenca je bila lani v Beogradu, prihodnja pa bi morala biti letos junija v Pragi, a se je odložila na še nedoločen čas, baje samo radi tega, ker ima češki zunanji minister dr. Beneš potrebno in nujno pot v Ameriko.

Ze ob lanskim konferenci Male antante se je od mnogih strani izražalo mnenje, da bo to najbrž zadnja konferenca in da se bo ta državna zveza razšla. Zakaj? Zato, ker je postala potreba te zveze vedno manjša, zunanja politika njenih držav pa od dneva do dneva različenja. Karel Habsburški je bil že mrtev in monarhistična preobratna nevarnost iz Madžarske je postajala vedno manjša. Na drugi strani sta pa imeli predvsem Češka in Rumunija svoje posebne želje, naša država seveda tudi, a če bi se hotelo uvrstiti zvezo Male antante, potem bi se pač moralo to prej ali slej izvajati na tak način, da bi se dve članici vedno morali žrtvovati za koristi ene same. Ze lani se je namreč Rumunija silno bala Rusije radi prisvojenj Besarabije in Rumunija bi seveda hotela samo tako zvezo, da bi ji ostali dve državi brez koristi in potrebe stali ob strani v slučaju spopada z Rusijo. Nadalje je bil tudi v Grčiji vedno bolj ogrožen prestol, ki ga je zasedala z rumunsko vladno hišo tesno sorodna vladarska družina. Rumunija bi seveda radi tega hotela imeti zvezo in zaveznike, ki bi nastopili v varstvo njenih vladarsko-rodinskih interesov. Take zveze so seveda nemogoče, enkrat že radi prevelike previdnosti Čehov, drugič pa v splošnem radi tega, ker se nobena vlada ne upa prav prevzeti obljube, da bo svoje narode za tuje koristi vodila v vojno.

Ko je legel mrak na obal, je napolnil Clayton pri potoku velik vrč z vodo, zlezal po lestvi in jo potegnil za seboj.

Toplo je bilo in odgrnila sta platneno zaveso. Precej varna sta se počutila v svojih zračnih višavah. Sedla sta, da si počijeta in se pogovorita, preden ležeta spat.

Tedaj pograbi Elza moža za roko. Vsa prestrašena je napenjala oči v mračne sence gozda.

»John«, je šepnila, »poglej —! Kdo je tam?« —? Človek —?«

Clayton se je obrnil in zagledal na robu gozda nejasne oblike orjaške postave. Za trenutek je stala, kot bi poslušala, nato pa se je počasi obrnila in izginila v temni džungli.

»Kaj je to, John?«

»Ne vem, Elza«, je dejal resno. »Tema je že in predalet je da bi razločno videl. Mogoče da je samo senca, ki jo dela mesečna svetloba.«

»Ne ne, Clayton! — Ni bil človek, odurna, človeku podobna pošast je bila! O — bojim se! Strah me je!«

Objel je ženo in ji šepetal pomirjajoče in tolažilne besede. Mehko, sočutno srce je imel in huje ko vsa nesreča, ki ga je zadela, ga je bolelo, da trpi njegova žena. Pogumen je bil in ničesar se ni bal, le tega ni mogel videti, da bi kdo trpel.

Zagrnil je platnene stene in trdno privezal jadra k vejam. Le malo dptino je pustil, ki je gledala na morje.

Tema je bila v ozki celici, molila sta in legla spat, da za hip pozabita na svojo nesrečo. Clayton je spal s puško v naročju in dvoje samokresov si je položil trdo poleg sebe.

Nista še zatislila oči, ko je strahovito rjojenje pre-

Ta ali ona vlada bi to sicer obljubila, a se vendar kolikor toliko zaveda, da to ne bi bilo izvedljivo.

Na zadnji konferenci Male antante se je radi vsega tega enotno nastopilo samo glede posojila, ki ga je Madžarska prosila od zaveznikov držav, drugače so se pa morali maloantantni zavezniki že zaradi lepšega izjaviti, da prepuščajo vsaki državi v zunanji politiki »svobodne roke«. To se je izjavilo še posebej z ozirom na priznanje sovjetske Rusije, molčalo se je pa o tem, kako naj postopajo ostale članice Male antante, ako ena izmed njih sklene posebno zvezo s kako drugo državo. Tedaj je bila namreč Češka že sklenila svojo posebno zvezo z Francijo in na beograjski konferenci se je popolnoma opustilo sklepati in določati, kaj naj storita sedaj Rumunija in Jugoslavija.

V teh mesecih od beograjske konference sem se je v političnem položaju Evrope marsikaj spremenilo in članice Male antante gredo vedno bolj narazen. Kakor smo že zadnjič obravnavali, se še posebno zaostčujejo odnosi med Rumunijo in našo državo. Rumunija se je v največji meri posluževala na beograjski konferenci odobrene »svobodne roke« v zunanji politiki. Na eni strani si išče zaveznike proti Rusiji, na drugi strani pa tudi proti nam nastopa tako, kakor ne bi smel nastopati niti dobri sosed, kaj še le zaveznik. Zname so rumunske nasilnosti ob izpraznitvi našega ozemlja v Banatu. Poleg tega je še pa nekaj, kar posebno razburja Srbe ter je to razburjenje razvneto že tako daleč, da danes do malega vsi beograjski listi zelo ostro pišejo o Rumuniji. Rumunska vlada, ki kratki Slovanom na svojem ozemlju vse pravice in svobodščine ter glede njih ne pripozna nobene določbe o zaščiti narodnih manjšin, ki je naše državljanke do golega izropala, se neprestano obrača do beograjske vlade, ter zahteva za svoje narodnostne manjšine v Jugoslaviji celo to, kar ni v nobeni mednarodni pogodbi in v nobenem mednarodnem določilu. Ni ji dovolj, da zahteva za Rumune v Banatu cerkvenoskopsko avtonomijo, ona smatra za svoje tudi plemo v Makedoniji živčih Kucovlahov in ko poznamo občutljivost beograjske vlade glede Makedonije, si lahko predstavljamo odpor srbske javnosti proti rumunskim zahtevam.

Zadnji čas so začeli pisati beograjski listi, da stopa Rumunija radi makedonskih Kucovlahov proti nam v zvezo z Bolgarijo. Če je to res, potem hoče Rumunija sama to kršiti, kar bi morala varovati kot članica Male antante. Mogoče, kakor večkrat, tudi v tem slučaju gledajo v Beogradu prečno, pa bilo kakor bilo, ob slabih odnosih, ki so nastali med nami in Rumunijo, se moramo vendar vprašati, kaj bo usoda državne zveze, katere eden član išče zaveznitvo proti drugemu ali pa drugi njemu očita, da hoče teptati nekaj, kar je temelj in povod, da je taka zveza držav sploh nastala.

Nekaj o novem lovskem zakonu

Menda malokateri kmetovalec ve, da se pripravlja nova lovska postava za celo državo, še manj pa kakšna bode ista. Prav malo sem še o tem čital, namreč, da bi se od strani kmetovalcev uvedla kakšna primerna akcija, da bi bila nova lovska postava taka, da bode kmetijstvu v korist. Prav pridno pa delujejo o tem razna lovska društva in zahtevajo za celo državo enotno lovsko postavo, katere osnutek je pa za kmetovalca še bolj krivičen, kakor je bil prejšnji v Avstriji. V ministru za šume in rudnike se pripravlja načrt lovskega zakona po načelu državnega regala. Ta načrt je bil dosedaj uveden v krajih Srbije. Po tem

trgalo nočno tiho. Blizu in blizu je prihajalo in kmalu sta čula zver trdo pod seboj.

Celo uro je krvi željna roparica vohala in pihala naokoli in se vzpenjala po deblih, končno se je vendar splazila v stran. Clayton jo je dobro videl v svetli mesečini, velika lepa žival je bila, ni še videl tako velikega panterja. Mikalo ga je, da bi mu poslal kroglo med rebra, pa štediti je moral s streljivom za nevarnejše trenutke.

Dolga, brezkončno dolga je bila njuna prva noč na samotni obali.

Cudni, neznani, strahotni glasovi so prihajali iz pragozda. Miriade živalskega življenja, ki jih skriva džungla, se zbude šele po noči. Tedaj gredo na lov, po dnevi je prevročje. Stoinstokrat ju je zbudil iz nemirne spanja krik in vrišč, lajanje in rjojenje in velika bitja so vohala in se plazila pod njunim skrivališčem —.

III.

Smrt, ki je rodila življenje —.

Slabo sta si počila tisto noč, pa v kljub temu sta radostno pozdravila prve žarke dneva. Po dnevi sta bila varna.

Za zajutrak sta si vzela prekajenega mesa in prepečenca iz Fuwaldinih zalog in si skuhala kavo.

In na to se je Clayton lotil dela.

Nemirna noč mu je prinesla spoznanje, da si morata čimprej postaviti močno, dobro utrjeno kočjo. Prej ne bodeta mirno spala, da ju bodo varovale štiri trdne stene pred strahotami džungle.

Seveda je bil to težek posel. Sam je bil za delo in

načrtu sme loviti vsak, kdor si kupi državno lovsko karto. Gotovo bi ta način bil za nas tudi bolj ugoden. Toda proti temu odločno nastopajo lovci, organizirani v raznih društvi. Ti zahtevajo, da se nova lovska postava izvede na vsak način na stališču zakupnega sistema. Pri tem pa stavijo zahteve, katere so ugodne le za lovce in za ohranitev in gojitev divjačine, so pa v škodo kmetijstvu. Proti regalnemu sistemu so že vložili proteste sledeča društva: Hrvatsko društvo za gojenje lova in ribarstva, Slovensko lovsko društvo v Ljubljani in Jugoslovansko šumarsko udruženje. Je to čisto umevno, ker v teh društvih pač ni kmeta, ampak so večinoma bogati tovarnarji, industrialci in uradniki. Ti ljudje bi pač radi imeli lovski zakon, da bi bil njim po godu, ne menijo se pa za koristi kmeta. Opozarjam tem potom vse kmetijske korporacije, da takoj zavamejo o tem svoje stališče in potom svojih zastopnikov in poslancev zahtevajo takšen lovski zakon, ki ne bode ščitil samo divjačine v korist raznih športnikov, ampak bo v korist kmetijstvu. Naše poslance tem potom prosim, da se o tem informirajo ter v časopisju ljudstvu dajo navodila. Ze do sedaj je vlada na ljubo lovcem ukrenila marsikaj, kar je lovu v korist, ljudstvu pa v škodo, n. pr. se je raztegnila doba varstva za zajca, silno so se povišale takse na lovske karte itd. Torej le pozor, da ne bode prepozno! Želim, da bi se kdo kaj oglašil glede tega tolikanj važnega vprašanja.

BIRMA V PREKMURJU.

Pretekli petek je s salonskim vozom, katerega mu je železniško ministru dalo na razpolago, odpotoval iz Maribora v Prekmurje na prvo službeno potovanje naš škof, dr. Andrej Karlin. V soboto dne 3. in v nedeljo, dne 4. t. m. je delil zakrament sv. birme v mestni župni cerkvi v Dolnji Lendavi. Prekmurje je svojega novega škofa, pod kojega kompetenco spada šele par mesecev, nad vse pričakovano sijajno sprejelo. Ze iz Čakovca je cerkvenega kneza in škofa spremljala polnoštevilna vojaška godba in zvonovi medžimurskih far, skozi katere se je vozil vlak z visokim dostojanstvenikom, so svečano naznanjali njegov prihod. Ljudstvo in duhovščina, ki sicer spada pod zagreško škofijo, sta ga iskreno pozdravljala.

Sprejem v Dolnji Lendavi je bil izredno lep in veličasten. V salonu škofovskega vagona se je pri dohodu vlaka javil priljubljeni okrajni glavar g. Lipovšek, ki je vladiko z izbranimi besedami pozdravil. Na obrazu g. škofa se je videla ginjenost. Z glavarjem so se prišli pokloniti še drugi dostojanstveniki. Pred slavlomokom na kolodvoru je v daljšem govoru pozdravil g. škofa domačin-jurist Janko Horvat v imenu prekmurskih in še na Ogrskem ostalih Slovencev. Povorka, na čelu koje je jezdila dolga vrsta jezdecov v madžarskih in prekmurskih narodnih nošah in bila spremljana od vojaške godbe, je šla potem med zvonjenjem in pokanjem topičev v mesto skozi velik slavlolik, na katerem je bil napis: »Pozdravljen prvi jugoslovanski vladika na prekmurskih tleh.« Po mestu je deloval vojaštvo špalir. Na cerkvenem trgu je pred slavlomokom, nad katerim je blestel nadpis: »Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem«, pozdravil vladiko občinski gerent s sosvetom, vsi sodniki, cel častniški zbor in drugi uradi. Za tem je govoril zastopnik kolonistov na Benici — primorskih beguncev — in nekaj učenk. Pevski zbor je zapel par lepih pesmi, nakar se je podal g. škof s spremstvom pred cerkev, kjer ga je pričakoval mestni župnik, dekan in kanonik g. Florjan Strausz z duhovščino. Po blagoslovu je vladika odšel z župnišče in popoldan napravil kratek izlet v Čentibo.

pripravnega orodja tudi ni imel. Dva meseca je stavil kočjo.

Podrl je celo vrsto srednje močnih dreves, razžagal debela na enako dolge kose, jih na enem koncu obsekal in jih z mnogim trudom in znojem v štirikotu zabil v zemljo trdo drugo ob drugem. Vmesne prostore je obbil z vejami.

Tako je naredil štiri močne, trdne stene, ki jih nobena žival, pa tudi noben človek ni mogel podreti. Luknje in šparnje je še zamašil z mahom in zamazal z glino, ki jo je v obilici našel ob potoku.

Majhno okno je napravil tako, da je zabil sredi stene, ki je gledala na morje, tri krajše hlode. V steni proti severu je pustil prostor za vhod.

Streho je naredil iz tanjših debel, ki jih je nekoliko viseče naložil vrhu sten. Obložil je streho še z vejami, z dolgo travo, z listjem in mahom. Na vse to je naložil debelo plast gline.

V okno je napravil križ iz debelih vej, ki jih je od znotraj nabil na stene. Okno je ležalo precej visoko od tal in je bilo ozko, križi so bili močni in trdni. Tod vsaj ni mogel noben sovražnik v kočjo.

Nove težave so mu delale duri.

Mizar ni bil Clayton lord Greystoke in desk tudi ni imel. — Pa pomagal si je.

Raztrgal je zaboje, ki jih je prinesel seboj na potovanje, naredil iz tenkih debel okvir, ga obbil z deskami na debelo in deske še ojačil s počeznimi bruni.

Oba sta se smejala, ko sta gledala težko, okorno ploščo na tleh pred seboj. Teh duri nobeden lev ni mogel vlomiti.

(Dalje prihodnjič.)